บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองด้านโภชนาการและภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณา (Descriptive Study) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองด้านโภชนาการและภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองจำนวน 360 คนและนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 360 คน ณ โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 720 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2549) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %ได้จำนวน 222 คน แต่ใช้จริง 260 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 520 คน (ผู้ปกครอง 260 คนและนักเรียน 260 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ ระดับการศึกษารายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง และการปฏิบัติเรื่องอาหารในครอบครัว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทด้านโภชนาการประกอบด้วย การดูแลการรับประทานอาหารของบุตรหลานและการปฏิบัติตัวของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าทั้งด้านบวกและด้านลบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความถี่เกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างด้านโภชนาการและความถี่ในการปฏิบัติของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมี 4 ระดับคือ

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง ปฏิบัติมากกว่า 6 ครั้ง / สัปดาห์
ปฏิบัติบ่อยครั้ง หมายถึง ปฏิบัติ 4-6 ครั้ง / สัปดาห์
ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง ปฏิบัติ 1-3 ครั้ง/สัปดาห์
ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลยในสัปดาห์

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

	ด้านบวก	ด้านลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	3 คะแนน	0 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	2 คะแนน	1 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	1 คะแนน	2 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	0 คะแนน	3 คะแนน

การแปลผลคะแนนแบ่งเป็น 4 ระดับ (อุเทน ปัญโญ, 2548) ดังนี้

ต่ำกว่า 0.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง
0.50-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ พอใช้
1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดี
2.50- 3.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก

2. เครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงพร้อมแบบบันทึกน้ำหนักและส่วนสูง ประเมินภาวะโภชนาการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล (2544) ใช้ค่า น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุและน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง เป็นตัวบ่งชี้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรงด้านเนื้อหา ผู้ศึกษานำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหารวมทั้งภาษาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนเอกชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (อุเทน ปัญโญ, 2548) ได้ค่า 0.79

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. เครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงซึ่งได้รับการรับรองจากพาณิชย์จังหวัด การหาความตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ทำโดยการเตรียมก่อนการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงคือ ตั้งศูนย์เครื่องชั่งทุกครั้งก่อนชั่งน้ำหนักด้วยตุ้มน้ำหนักมาตรฐาน 5 กิโลกรัมและ 10 กิโลกรัม ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งเมื่อชั่งไปแล้วทุกๆ 40 คน ส่วนเครื่องวัดส่วนสูงตรวจสอบด้วยตลับเมตรซึ่งได้รับการรับรองจากพาณิชย์จังหวัด

การพิทักษ์สิทธิ์

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด แจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถออกจากการศึกษาในระหว่างการดำเนินการ โดยไม่มีผลเสียใดๆ เกิดขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการตอบทั้งหมดผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างตกลงให้ความร่วมมือและลงนามในใบยินยอมแล้ว ผู้ศึกษาจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 26-30 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยแบ่งขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

1. แจกและเก็บแบบสอบถามจากผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง
2. ทำการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ช่วยบันทึกน้ำหนักและส่วนสูงลงในแบบบันทึกการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างด้านโภชนาการ และการปฏิบัติตัวของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. ผลของการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการ สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล (2544) ใช้ค่า น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุและน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงเป็นตัวบ่งชี้ เพื่อจำแนกภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และใช้ค่าร้อยละ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved